

KOMMUNIKATION OG KILDEKRITIK

LÆRERVEJLEDNING, KRISTENDOMSKUNDSKAB

OM TEMAET

Påvirkninger og manipulation online foregår på mange niveauer; i forbindelse med reklamevirksomhed, bestemte politiske budskaber men også som tiltrækkende virkemidler i forhold til at fremme budskaber af mere radikal og ekstremistisk karakter. Børn og unge eksponeres dagligt via deres færden på internettet og de sociale medier, for påvirkninger ud fra forskellige interesser. Dette kræver en evne til at kunne forholde sig distanceret og kritisk til det man hører og ser. At inddrage forskellige kommunikations- og kildekritiske værktøjer i den forbindelse kan være vigtige midler til at komme bag om budskaber.

INDHOLD

Temaet arbejder især ud fra en kritisk dimension i forhold til:

- At genkende, analysere og forholde sig kildekritisk og få forståelse for mekanismerne bag propaganda, konspirationer og mere generelle manipulationer online
- At arbejde med kommunikationsredskaber med henblik på at kunne analysere og fortolke intentioner og ophavssituationer bag online budskaber

DIDAKTISKE PRINCIPPER

Etik og empati

- at kunne vurdere, fortolke og forstå en situation hvori mennesker står i relation til hinanden og herudfra tage stilling og handle på vegne af andre og til det fælles gode.

Flerperspektivistisk

- At præsentere eleverne for flere vinkler og synspunkter for en sag gennem fælles forhandling og flere perspektiver
- At se et tema fra flere vinkler og synspunkter både fagligt, teoretisk og i praksis
- At vægte at belyse en konkret sag eller undervisningssituation fra flere perspektiver både faglige, ved hjælp af flere kilder og emotionelt

Flerstemmighed og dialogisk

- At kunne meningsudveksle i dialog med andre og indgå i en social proces ved at fortælle og lytte samt inddrage egne og andres tolkninger i sit ræsonnement.
- At præsentere eleverne for flere vinkler og synspunkter for en sag gennem fælles forhandling og flere perspektiver

OPGAVER

Ansigtssløs kommunikation

Varighed:

1-2 lektioner

Nøgleord:

Scenarier, sprog, online kommunikation, konfliktoptrapning, etik og mobning

Opgaven behandler emner som online kommunikation. En opgave der arbejde med elevernes forståelse af mekanismerne bag konflikter og konfliktoptrapning herunder hvilken rolle sprogets og kommunikationens mange facetter har betydning for vores afkodninger af hinanden. Når kommunikationen så bliver ansigtssløs, bliver der et rum for misforståelser, fordrejninger og for at sproget kan blive hårdere end tilsigtet især, når vi er online og kommunikerer til en væg og ikke et ansigt. Opgaven behandler derudover betydningen af og mulige konsekvenser af ansigtssløs kommunikation, dvs. onlinetekster,

som kan føre til misforståelser og i værste fald indgå som mobning. Her er det vigtigt, at eleverne får øje på det online skriftssprogs betydning for eskalering af mobning.

Desuden, at likes og delinger ikke udgør neutrale størrelser og dermed kan forstærke mobning og misforståelser.

Ressourcer fra sitet

Opgaven kan med fordel knyttes sammen med:

- **Vally:** *Unfriender du mig?!* under temaet *Kommunikation og kildekritik*
- **Diskussion:** *Sneboldeffekten - Om når ting går viralt* under temaet *Sociale medier, sociale virkeligheder*
- **Opgave:** *Fanget i en boble - om bobledannelser på sociale medier* under temaet *Sociale medier, sociale virkeligheder*
- **Opgave:** *Når fjenden er ansigtsløs - om othering og hatespeech* under temaet *Utopi*

Forberedelse

Der findes forskellige videoer, man kan inddrage, som viser noget af det sprog, der findes i mobning. DR3 har lavet en god film om Internetmobning og både børns vilkår og Center for Rummelighed ("Vil du læse teksten op") har udarbejdet en række videoer. Nogle af disse videoer er barske, og det er derfor en god idé at vurdere indholdet i forhold til den klasse, man har.

Yderligere læsning

Digital dannelse, Medierådet for børn og unge, Børns vilkår samt Center for Rummelighed m.m. har en del film, undervisning og gratis tilbud, der vil kunne fungere som yderligere supplement.

Tegn på læring

Der er forslag til læringsmål samt læseguide til opgaven, som eleverne kan benytte sig af i besvarelsen af opgaven. Nedenfor er der derfor forslag til *tegn på læring*:

- Eleven anvender begrebet ansigtsløs kommunikation korrekt til at forholde sig til etiske problemstillinger online
- Eleven demonstrerer, hvordan konflikter optrappes online ved at bruge konfliktrappen som analyseredskab

Vally i kristendomskundskab

Vally er en pige på 14 år. Hun har det med at dumme sig online. *Vally* er en fiktiv karakter, der går igen under alle 4 temaer. *Vally* er blevet til via inspiration fra diverse artikler og overskrifter fra aviser. Hun kan bruges som optakt til forløb, når I sammen med eleverne vil sætte spot på nogle af de fænomener, de sociale medier har afstedkommet. Hun vil også kunne bruges i dialog om etiske spørgsmål og dilemmaer ved at være deltagende og producerende online

Vally er tænkt som en gennemgående figur, som man vil kunne benytte i en mere fri struktur. Hun ville kunne fungere som inspirationskilde til opstart af forløb o.l., men hun vil også kunne fungere som oplæg til skriftlig fremstilling og elevpræsentation.

Dilemmaterning (storycube) i kristendomskundskab

Terningen "Story Cube - dilemmaterning" indeholder en række primært etiske dilemmaer, som kan diskuteres frit i klassen som en del af klassens samlede opstart eller opsamling eller blot som en del af gruppearbejdet. Terningen kan også fungere som en del af elevernes skriftlige fremstilling som en slags igangsætning. Det kan eventuelt stilladseres yderligere i forhold til at give eleverne bestemte roller og nedsætte et debatpanel (se nedenfor) eller arbejde med en slags matrix-gruppeinddeling, hvor de elever der har fået tildelt rollerne også klædes på af en gruppe.

Debatklubben præsenterer!

Eleverne er parate. En skarp studievært venter med spænding på at modtage sine gæster, et debatpanel på 6 tændte debattører! En politiker, en kendis, en journalist, en ekspert, et øjenvidne og politiet venter i kulissen. Lyset dæmpes og publikum sidder klar med deres like-fingre og pap-emojis! Jinglen går i gang, og der zoomes ind.